

OŠ "Milan Amruš"
Nikole Zrinskog 100
35000 Slavonski Brod
Klasa: 602-01/17-01-456
URBROJ: 2178-01-09/17-663

PROTOKOLI O NAČINIMA POSTUPANJA ...

Učiteljsko vijeće i Vijeće roditelja predložili su usvajanje protokola o postupanju u različitim specifičnim situacijama koje je usvojeno na Školskom odboru.

- 1. Protokol o postupanju (POP) u slučaju bolesti učenika*
- 2. POP u slučaju agresivnog ponašanja učenika*
- 3. POP u slučaju zanemarivanja higijene*
- 4. POP u slučaju nasilja*
- 5. POP u slučaju saznanja ili sumnje na nasilje u obitelji*
- 6. POP u slučaju nasilnog ponašanja odrasle osobe u školi prema učenicima*
- 7. POP u slučaju nasilnog ponašanja odrasle osobe nad odraslom osobom u školi*
- 8. POP u slučaju nasilnog ponašanja učenika prema djelatnicima škole*
- 9. POP u slučaju učeničke ozljede u školskom prostoru*
- 10. POP kod puštanja učenika iz škole*
- 11. Protokol za ponašanje učenika putnika tijekom vožnje u školskim kombi vozilima*
- 12. POP u slučaju nestanka obuće, odjeće ili nekog drugog osobnog predmeta*
- 13. POP s učenicima oboljelima od šećerne bolesti*
- 14. POP u slučaju epileptičnog napada*

Protokoli se temelje na Pravilniku MZO-a:

- ▶ PRAVILNIK O NAČINU POSTUPANJA ODGOJNO-OBRAZOVNIH RADNIKA ŠKOLSKIH USTANOVA U PODUZIMANJU MJERA ZAŠTITE PRAVA UČENIKA TE PRIJAVE SVAKOG KRŠENJA TIH PRAVA NADLEŽNIM TIJELIMA (NN132/2013)
- ▶ Zaštita prava učenika ostvaruje se:
- ▶ sprječavanjem nasilja,
- ▶ prijavom povrede prava učenika stručnim i nadležnim tijelima unutar i izvan ustanove,
- ▶ postupanjem prema žrtvama nasilja te prema kršiteljima prava učenika

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti (2004)

- ▶ Obveze nadležnih državnih tijela - odgojno-obrazovne institucije
- ▶ Poduzeti sve mjere da se nasilje zaustavi
- ▶ Obavijestiti roditelje
- ▶ Ukoliko je došlo do ozbiljnije povrede - pozvati hitnu liječničku pomoć (+pratnja)
- ▶ Uz liječničku preporuku o daljnjem postupanju sačekati dolazak roditelja
- ▶ Obaviti razgovor s žrtvom i počiniteljem uz nazočnost nekog od stručnih djelatnika
- ▶ Roditelje žrtve obavijestiti o mogućim oblicima savjetodavne i stručne pomoći djetetu
- ▶ Počinitelj nasilja - ukazati na neprihvatljivost takvog ponašanja, poticanje na promjenu. Ukoliko počinitelj iznese okolnosti koje upućuju na zanemarivanje u obitelji ili izvan nje - izvijestiti CZS
- ▶ Roditelje počinitelja-upoznati ih sa svim okolnostima, s neprihvatljivošću istog, pozvati ih na uključivanje u savjetovanje ili stručnu pomoć u školi, izvijestiti ih o obvezi škole da slučaj prijavi CZS
- ▶ **ZAPISNIK!**

1. Protokol o postupanju u slučaju bolesti učenika

- ▶ 1. Učitelj s medicinskim osobljem provjerava stanje djeteta
- ▶ 2. Učitelj je dužan nazvati roditelja da dođu po dijete u slučaju potencijalno zaraznih ili težih/složenijih stanja (npr. temperatura, proljev, povraćanje, kožne promjene i sl.)
- ▶ 3. U predmetnoj nastavi roditelja mogu kontaktirati, ovim redom, razrednik, pedagog/psiholog i dežurni učitelj.
- ▶ 4. Ako je dijete na antibioticima, upozoriti roditelja da ga ne šalje u školu.
- ▶ 5. Ako roditelji odbiju doći, učitelj je dužan prijaviti problem pedagogu/psihologu.
- ▶ 6. Pedagog/psiholog poziva roditelja na razgovor te upozoriti na stanje.
- ▶ 6. Pedagog/psiholog obavještava školsku medicinu te piše zapisnik.
- ▶ 7. Roditelj je dužan dijete odvesti liječniku i priložiti dokumente razredniku.
- ▶ 8. Hitna medicinska pomoć se zove u slučaju epileptičnih napada, ozljeda ili ozbiljnijih stanja.
- ▶ 9. Ako dijete nakon dva ciklusa upozorenja i dalje dolazi u školu bolesno, ili se situacija ponavlja ili traje duže vrijeme, obavještava se CZSSS.

2.POP u slučaju agresivnog ponašanja učenika

- ▶ Odnosi se na učenika kod kojih su izraženi problemi u ponašanju ili se radi o učenicima koja trebaju pojačan nadzor
- ▶ 1. Učitelji su dužni izvršavati „primopredaju” učenika jedni drugima.
- ▶ 2. Učitelj može zatražiti smirenje/ „time out“ kod pedagoga/psihologa.
- ▶ 3. Učitelj treba za svako ponašanje imati zabilješku ili zapisnik.
- ▶ 4. S problematikom upoznati pedagoga/psihologa.
- ▶ 5. Pedagog i psiholog procjenjuju način tretmana.
- ▶ 6. Roditelji se uključuju u postupak.
- ▶ 7. Po potrebi uključiti i liječnike, ovisno o problematici.

3. POP u slučaju zanemarivanja higijene

- ▶ 1. Učitelj o problematici izvještava ravnatelja, pedagoga/psihologa.
- ▶ 2. Ravnatelji ili pedagog/psiholog poziva roditelje na razgovor koji se obavlja zajedno s učiteljem (razrednikom/voditeljem skupine).
- ▶ 3. Ostavlja se prostor za reagiranje roditelja do 15 dana za vidljivu promjenu.
- ▶ 4. Učitelj u tom periodu može uvesti neke načine samomotrenja ili praćenja higijene, kroz razvijanje kulturno-higijenskih navika o čemu treba konzultirati pedagoga/psihologa.
- ▶ 5. Ukoliko se stanje ne popravi unutar 15 dana, roditelja se ponovno upozorava te se unutar dodatnih 15 dana prate promjene.
- ▶ 6. Praćenje razvijana higijenskih navika ili samomotrenja može trajati i do 30 dana, a s učenicom se ranije razgovara o dnevniku praćenja (ili sa cijelim razredom).
- ▶ 7. Roditelje se treba zvati svakih tjedan dana na razgovor s učiteljem i pedagogom/psihologom kako bi bio upoznat s našim djelovanjem oko usvajanja higijenskih navika kao i pokušavati osnažiti za suradnju i pomoć u procesu.
- ▶ 8. Ukoliko se stanje ne popravlja unutar 30 dana, ili se periodički nastavlja ponavljati, obavještava se školska medicina i CZSS.

4. Protokol o postupanju u slučaju nasilja

- ▶ Razrednik ili stručni suradnik odmah nakon prijave nasilja obavezan je obavijestiti roditelje o svim činjenicama i okolnostima te o aktivnostima i mjerama koje su poduzete
- ▶ U slučaju ozbiljne fizičke povrede osigurati pratnju učeniku do liječničke ustanove (medicinsko osoblje ili razrednik)
- ▶ Ravnatelj, razrednik ili stručni suradnik - nakon prijave nasilnog postupanja obaviti razgovor s učenikom žrtvom i počiniteljem, također i s ostalima koji imaju informacije o učinjenom
- ▶ Poštivati sve posebnosti vezane uz teškoće učenika!
- ▶ Ukoliko se pozove policija - roditelj učenika mora biti prisutan pri razgovoru
- ▶ Obavezno napraviti zapisnik!

▶ *POMOĆ UČENICIMA POČINITELJIMA I ŽRTVAMA NASILJA*

- ▶ *Izvijestiti roditelje o mogućim oblicima stručne pomoći*
- ▶ *Osigurati stručnu pomoć žrtvi i počinitelju nasilja*
- ▶ *U slučaju ponovljenog nasilnog postupanja - u suradnji s liječnikom školske medicine ili CZS uputiti učenika počinitelja nasilja na postupak procjene rizičnosti ponašanja, mentalnog i fizičkog zdravlja te obiteljskih prilika*

5. POP u slučaju saznanja ili sumnje na nasilje u obitelji

- ▶ U slučaju da neki djelatnik škole dobije informaciju ili ima sumnju da je dijete unutar obitelji izloženo ili svjedoči nasilnom ponašanju nekog člana obitelji ili je zanemareno, taj djelatnik je dužan, u skladu s čl. 5 Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji (NN 116/03), odmah o tome obavijestiti razrednika, ravnatelja i stručne suradnike škole.
- ▶ **Ravnatelj i stručni suradnici dužni su:**
- ▶ obaviti razgovor s djetetom -upoznati dijete s daljnjim postupanjem;
- ▶ pozvati djetetove roditelje odmah na razgovor i upoznati ih sa značajnim saznanjima i informacijama koje djelatnici škole posjeduju (ako je dijete zlostavljao jedan roditelj, upoznati s time drugog roditelja);
- ▶ upozoriti roditelje na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja i informirati ih o obvezi škole da slučaj mora prijaviti nadležnom CZSS, policiji i Upravnom odjelu za obrazovanje
- ▶ ako su roditelji spremni za suradnju, uključiti ih u savjetovanje unutar škole ili im preporučiti odgovarajuće ustanove;
- ▶ ako dijete zlostavljaju oba roditelja ili postoji sumnja na takvo zlostavljanje, odmah obavijestiti o tome CZSS i postupati dalje u dogovoru sa CZSS;
- ▶ ako roditelji odbijaju suradnju, o tome informirati CZSS, Upravni odjel za obrazovanje
- ▶ ako je djetetu potrebna pomoć ili pregled liječnika, s djetetom liječniku idu roditelj (ako je dostupan i ako ne postoji sumnja da je on zlostavljač) ili predstavnik škole tj. CZSS;
- ▶ tijekom razgovora s djetetom stručni suradnik mora voditi službenu zabilješku koju uz ravnatelja potpisuje i stručni suradnik koji je obavio razgovor, razrednik ili druga povjerljiva osoba;
- ▶ surađivati s nadležnim CZSS i djelovati usklađeno u cilju dobrobiti djeteta.

6. POP U SLUČAJU NASILNOG PONAŠANJA ODRASLE OSOBE U ŠKOLI (UČITELJA, RODITELJA, DRUGIH ZAPOSLENIKA ŠKOLE, NEPOZNATIH OSOBA) PREMA UČENICIMA

- ▶ U slučaju kada postoji sumnja ili je učenik doživio da ga zlostavlja odrasla osoba u školi (djelatnik škole, roditelj ili roditelj drugog učenika odnosno nepoznata osoba) djelatnik škole je obavezan:
- ▶ odmah pokušati prekinuti nasilno postupanje prema djetetu;
- ▶ ako u tome ne uspije, odmah pozvati ravnatelja, stručnog suradnika škole ili drugog djelatnika škole kako bi pokušali prekinuti nasilno postupanje prema djetetu i obavijestiti policiju;
- ▶ ako uspije prekinuti nasilno ponašanje prema djetetu, o tome obavijestiti ravnatelja ili stručnog suradnika škole;
- ▶ upozoriti osobu koja se ponaša nasilno na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja i informirati je o obvezi škole da slučaj prijavi nadležnom CZSS, policiji, Upravnom odjelu za obrazovanje te MZO

- ▶ o događaju obavijestiti CZSS, policiju, Upravni odjel
- ▶ stručni suradnik dužan je obaviti razgovor s djetetom odmah po saznanju o događaju s ciljem normaliziranja osjećaja djeteta i sprječavanja dugoročnih posljedica traume te tijekom razgovora s djetetom voditi službenu zabilješku koju uz ravnatelja potpisuje i stručni suradnik koji je obavio razgovor i razrednik ili druga povjerljiva osoba;
- ▶ kada stručni suradnik obavi razgovor s djetetom ravnatelj, stručni suradnik, razrednik ili član Učiteljskog vijeća trebaju o događaju odmah obavijestiti roditelje djeteta (ili drugog roditelja ako se jedan od roditelja nasilno ponašao u školi prema vlastitom djetetu) i pozvati ih da dijete odvedu kući te ih informirati o eventualnoj potrebi uključivanja djeteta i roditelja u savjetovanje i stručnu pomoć u školi ili izvan škole;
- ▶ u slučaju da je dijete ozlijeđeno ili postoji sumnja da bi moglo biti ozlijeđeno, treba ga odvesti na liječnički pregled, pri čemu s njim u pratnji ide roditelj (ako je dostupan) ili predstavnik škole ili CZSS.

7. POP U SLUČAJU NASILNOG PONAŠANJA ODRASLE OSOBE NAD ODRASLOM OSOBOM U ŠKOLI

- ▶ U slučaju nasilnog ponašanja odrasle osobe (roditelja učenika, nepoznate osobe, djelatnika škole) prema drugoj odrasloj osobi u školi (roditelju učenika ili djelatniku škole) te u slučaju da postoje informacije da odrasla osoba u prostor škole unosi oružje ili druge predmete koji mogu ugroziti sigurnost osoba i imovine u školi, djelatnik škole koji ima tu informaciju ili je nazočan mora:
- ▶ odmah pokušati prekinuti nasilno ponašanje;
- ▶ upozoriti osobu koja se nasilno ponaša na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja tj. unošenja opasnih predmeta u prostor škole i zatražiti od nje da napusti prostor škole;

- ▶ ako u tome ne uspije, odmah pozvati ravnatelja škole, stručnog suradnika ili drugog djelatnika škole kako bi pokušali prekinuti nasilno ponašanje i obavijestiti policiju;
- ▶ ako uspije prekinuti nasilno ponašanje, odmah o tome obavijestiti ravnatelja ili stručnog suradnika;
- ▶ o događaju obavijestiti policiju, CZSS, Upravni odjel te MZO.

8. POP U SLUČAJU NASILNOG PONAŠANJA UČENIKA PREMA DJELATNICIMA ŠKOLE

- ▶ U slučaju da je djelatnik škole doživio nasilje ili prijetnju nasiljem od učenika škole on treba o tome izvijestiti ravnatelja ili stručne suradnike škole.

Oni će:

- ▶ razgovarati s učenikom u prisustvu razrednika i voditi službenu zabilješku o razgovoru;
- ▶ odmah obavijestiti roditelje učenika te ih upozoriti na neprihvatljivost takvog ponašanja;
- ▶ prema učeniku poduzeti odgovarajuće pedagoške mjere koje će donijeti Učiteljsko vijeće u skladu s Pravilnikom o kriterijima za izricanje pedagoških mjera;
- ▶ uključiti učenika u stručni tretman u školi ili u dogovoru s roditeljima u ustanovi i izvan škole;
- ▶ o svemu izvijestiti CZSS i Upravni odjel, a po potrebi i policiju;
- ▶ ako je riječ o prijetnjama nasiljem ili o nasilju u školi, zbog čega je škola uključila i policiju, o takvim situacijama je potrebno prvo usmeno, a zatim i pismenom bilješkom (na propisanom obrascu) izvijestiti Upravni odjel te MZO

9. POP U SLUČAJU UČENIČKE OZLJEDE U ŠKOLSKOM PROSTORU

- ▶ 1. Pozvati medicinsko osoblje koje će sanirati ozljedu po pravilima prve pomoći.
- ▶ 2. Što prije obavijestiti roditelja/staratelja, razrednika, str. suradnika, ravnatelja o događaju.
- ▶ 3. Po procjeni medicinskog osoblja pozvati hitnu pomoć.
- ▶ 4. S roditeljem razgovarati i tražiti odluku ostaje li učenik u školi ili roditelj dolazi po njega (kod procjene lakših ozljeda).
- ▶ 5. Ukoliko se roditelj ne javlja na poziv, učitelji ili drugi djelatnici škole (najmanje dvije osobe) mogu odvesti učenika liječniku ili pozvati HP; no uporno pokušavati uspostaviti kontakt s roditeljima.
- ▶ 6. Ukoliko roditelj dođe po učenika evidentirati vrijeme kad je roditelj preuzeo odgovornost za učenika.
- ▶ 7. Nakon zbrinjavanja učenika zapisati zapisnik o događaju.
- ▶ 8. Svi razrednici su dužni na vidljivom mjestu (imenik) imati barem jedan provjereni telefonski kontakt roditelja za hitne slučajeve.
- ▶ 9. Razrednici su dužni upozoriti roditelje na dostupnost u hitnim slučajevima te ih upoznati s ovim Protokolom.

10. POP KOD PUŠTANJA UČENIKA IZ ŠKOLE

- ▶ Ovaj protokol namijenjen je situacijama kada učenik ima potrebu najavljeno ili iznenada izostati s nastave (na zahtjev roditelja/skrbnika).
- ▶ Ukoliko učenik zna da će trebati izostati, roditelj treba unaprijed najaviti i opravdati takav izostanak.
- ▶ Ukoliko se učenik ne osjeća dobro (proljevo, povraćanje, temperatura i sl.), trebamo telefonski obavijestiti roditelja/skrbnika. Roditelja/skrbnika obavještava razrednik, predmetni nastavnik, stručna služba ili tajnik škole.
- ▶ Dijete je dužan preuzeti roditelj/skrbnik ili član obitelji na dozvolu roditelja/skrbnika uz prikaz osobne iskaznice.
- ▶ U navedenoj situaciji osoba koja je pozvala roditelje i predala učenika, dužna je napisati zapisnik.

11. PROTOKOL ZA PONAŠANJE UČENIKA PUTNIKA TIJEKOM VOŽNJE U ŠKOLSKOM KOMBIJU

- ▶ Školski prijevoz je organizirani prijevoz učenika putnika, koji ostvaruju to pravo temeljem Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi čl.69. st.4 NN 152/14.
- ▶ Ovaj protokol definira sigurnu vožnju učenika od kuće do škole i od škole do kuće, kako bi se spriječile moguće neželjene situacije i utvrdili postupci i obveze svih sudionika (vozač, ravnatelj, stručni suradnici, dežurni učitelji, roditelji i učenici).
- ▶ Cilj svih aktivnosti je stvaranje uvjeta za siguran prijevoz učenika od kuće do škole i obrnuto. Potpuno ravnopravno sudjelovanje svih navedenih sudionika i postupanje u slučaju neprihvatljivog ponašanja definiranih sudionika.

- ▶ Ovaj Protokol odnosi se na ponašanje učenika putnika tijekom vožnje u školskom kombiju.
- ▶ Pri dolasku ili odlasku, učenici u školski kombi ulaze i izlaze na označenim ili dogovorenim stajalištima za školski kombi.
- ▶ Tijekom vožnje u školskom kombiju učenici su dužni pristojno se ponašati i pridržavati se pravila ovoga Protokola. Radi sigurnosti tijekom vožnje, svi učenici su dužni mirno sjediti. Nije dopušteno premještati se tijekom vožnje, vikati, gurati se, tući se, konzumirati hranu i piće, uništavati unutrašnjost školskog kombija te ometati vozača.
- ▶ Zadruženi za pratnju učenika do školskog kombija dužni su i obvezni ispratiti sve učenike i voditi brigu da su svi učenici pravovremeno i sigurno napustili školski prostor. To su: dežurni učitelji, učitelji koji ostaju s učenicima do kraja smjene te po potrebi medicinsko osoblje. Tijekom vožnje kod pojedinih učenika zbog određenih teškoća (npr. agresivnost, epileptični napad i sl.), osiguran im je i pratitelj.
- ▶ Učenike koji krše ovaj Protokol, vozač školskog kombija, ali i svi učenici koji se zateknu u njemu, dužni su prijaviti dežurnom učitelju ili razredniku, stručnoj službi ili ravnatelju, nakon čega će se po potrebi provesti razgovor s roditeljima te ih upozoriti na obvezu pristojnog ponašanja u školskom kombiju.
- ▶ Neprihvatljivo ponašanje vozača učenici, dežurni učitelji i roditelji prijavljuju ravnatelju Škole na daljnje postupanje.

12. POP U SLUČAJU NESTANKA OBUĆE, ODJEĆE ILI NEKOG DRUGOG OSOBNOG PREDMETA

- ▶ - u školu se ne donose veće količine novca, skupi predmeti- o čemu su roditelji obaviješteni na početku školske godine uz napomenu da su oni odgovorni ukoliko im dopuste nositi takve stvari u školu
- ▶ - u slučaju pronalaska nestalog predmeta postupak potrage se prekida, a utvrđenom počinitelju krađe se izriče pedagoška mjera kako propisuje Statut škole.
- ▶ 1. Po primanju obavijesti o nestanku **ODMAH pretražiti unutrašnje i vanjske prostore** škole (učenici, spremačice, domari, dežurni učitelji, razrednici). Ako je predmet pronađen postupak se završava.
- ▶ 2. Dežurni učitelj treba **napraviti službenu zabilješku** u evidenciji dežurstva.
- ▶ 3. **OBAVIJESTITI RODITELJE** što se dogodilo i što se dalje poduzima prema protokolu.
- ▶ 4. postupak provjere ponovi se i dan poslije - razrednik **provjerava kod spremačica** jesu li pronašle nestali predmet, **pretražuje se unutrašnji prostor škole**
- ▶ 5. Šalje se **obavijest svim razrednicima** o nestalom predmetu koju će pročitati učenicima i poslati roditeljima uz **poziv učenicima na anonimno vraćanje** nestalog predmeta.
- ▶ Ukoliko se predmet ne pronađe, roditelje se izvještava o poduzetim mjerama

13. POP S UČENICIMA OBOLJELIMA OD ŠEĆERNE BOLESTI

NIKAD NE OSTAVLJATI DIJETE BEZ NADZORA!

- ▶ **HIPERGLIKEMIJA (više od 15)**
- ▶ rehidracija: dijete treba popiti 1-2 čaše **vode**
- ▶ kontaktirati roditelje: ev. dogovor o primjeni inzulina
- ▶ Nakon primjene inzulina-ponovna kontrola GUK-a

▶ HIPOGLIKEMIJA (ispod 4)

▶ **Medicinsko osoblje poduzima potrebne mjere**

- ▶ Nakon 10-15 minuta ponovno izmjeriti razinu glukoze u krvi
 - ▶ Ukoliko je razina šećera i dalje niska, ponoviti postupak
 - ▶ Ukoliko se razina šećera vraća u normalne vrijednosti, djetetu dati obrok bogat složenim ugljikohidratima
-
- ▶ Ako je učenik ostao bez svijesti, potrebno mu je odmah pružiti prvu pomoć: osloboditi mu dišne puteve, postaviti ga u bočni položaj te pozvati hitnu pomoć i roditelje.
-
- ▶ O svim promjenama voditi evidenciju i biti u kontaktu s roditeljima.

14. POP U SLUČAJU EPILEPTIČNOG NAPADA

- ▶ 1. Pozvati medicinsko osoblje koje će pružiti prvu pomoć.
- ▶ 2. Što prije obavijestiti roditelja/staratelja, razrednika, str. suradnika, ravnatelja o događaju.
- ▶ 3. Po procjeni medicinskog osoblja pozvati hitnu pomoć.
- ▶ 4. S roditeljem razgovarati i tražiti odluku ostaje li učenik u školi ili roditelj dolazi po njega (kod procjene lakših ozljeda).
- ▶ 5. Ukoliko se roditelj ne javlja na poziv, učitelji ili drugi djelatnici škole (najmanje dvije osobe) mogu odvesti učenika liječniku ili pozvati HP; no uporno pokušavati uspostaviti kontakt s roditeljima.
- ▶ 6. Ukoliko roditelj dođe po učenika evidentirati vrijeme kad je roditelj preuzeo odgovornost za učenika.
- ▶ 7. Nakon zbrinjavanja učenika zapisati zapisnik o događaju.

Protokole postupanja usvojio je Školski odbor na prijedlog Vijeća roditelja i Učiteljskog vijeća, na sjednici 28. rujna 2017.

Raynateljica:

Mirjana Jakovčev, mag.rehab.educ.

Mirjana Jakovčev

Pedagoginja:

Marina Sedlo, mag.paed.

Marina Sedlo

Predsjednica Školskog odbora:

Nikolina Sentić, prof.reh.

Nikolina Sentić